

Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Юридичний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра професійних та спеціальних правових дисциплін

(назва кафедри)

Схвалено та затверджено на засіданні

науково-методичної ради факультету

протокол №1 від 30.09.2021

ЗАТВЕРДЖУЮ:

декан юридичного факультету

 Стелла Кельбя

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Міжнародний захист прав людини

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова навчальна дисципліна

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма

(назва програми)

Спеціальність 081 «Право»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 08 Право

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет юридичний

(назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробник: Полонка І. А., завідувач кафедри професійних та спеціальних правових дисциплін, к.ю.н., доцент

(вказати авторів (викладач (-ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): <http://www.bukuniver.edu.ua/fakulteti/yuridichniy-fakultet/kafedra-profes%D1%96jnix-ta-specz%D1%96alnix-pravovix-discipl%D1%96n/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел.

E-mail: ivanka.polonka@gmail.com

Посилання на сторінку курсу на сайті дистанційного навчання університету

Консультації

четвер з 10.00 до 16.00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна спрямована на надання студентам знань щодо сучасної доктрини захисту прав людини у різноманітних сферах діяльності. Вивчення навчальної дисципліни сформує у студентів загальне уявлення про права людини, групи прав людини (соціальні, економічні, політичні, цивільні та економічні права тощо), а також особливості реалізації та захисту прав людини у різних сферах діяльності. Окрема увага приділяється основоположним правам людини (право на життя, здоров'я, право на приватність, право на інформацію, безпеку тощо).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини»:

- ознайомити студентів з історичними передумовами та сучасною системою правового захисту особи на міжнародному рівні;
- сформувати у студентів правничий світогляд, правосвідомість і правову культуру правознавця, юридичне мислення;
- навчити студентів застосовувати теоретичні правничі знання на практиці;
- навчити студентів самостійно поглиблювати й оновлювати правничі знання.

Завдання навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини»:

- навчити студентів здійснювати аналіз міжнародно-правових актів універсального та регіонального характеру в аспекті відображення у них стандартів захисту прав людини;
- навчити студентів визначати ступінь імплементації міжнародно-правових стандартів у галузі захисту прав людини в національне законодавство України;
- ознайомити студентів із зарубіжним досвідом створення механізму практичної реалізації прав особи;
- надати правничий матеріал, використовуючи різні джерела в галузі міжнародно-правового захисту прав особи;
- навчити студентів користуватися правовою міжнародною термінологією у сфері захисту прав особи;
- навчити студентів на підставі дослідження системи універсальних і регіональних стандартів у галузі прав людини виявляти загальні тенденції розвитку міжнародно-правового механізму захисту прав людини.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» ґрунтується на знанні студентів міжнародного права, міжнародного права прав людини, теорії держави і права та порівняльного правознавства.

4. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання):

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

А) Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей

розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Б) Фахові компетентності спеціальності:

ФК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

ФК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також

практики Європейського суду з прав людини. ФК5 Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права

ФК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права

ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

ФК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК14 Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

ФК15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування

Отримуються наступні **програмні результати навчання:**

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	1	7	6	180	26		10		144		екзамен
Заочна	1	1	3	90	4				76		екзамен

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					у	у тому числі					
		л	П	Лаб	ін	с.р.		с	л	п	лаб	ін	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять							Змістовий модуль 1						
Тема 1. ПРАВА ЛЮДИНИ: РЕТРОСПЕКТИВА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ		2	2			14		2				10	
Тема 2. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ: СУТНІСТЬ, ПОХОДЖЕННЯ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНА ЦІННІСТЬ		4				15						5	
Тема 3. МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ		2	2			14						5	
Тема 4. УНІВЕРСАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ		2				14						8	
Тема 5. РЕГІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ		2				15						10	
Разом за ЗМ1		12	4			72						38	
Теми лекційних занять							Змістовий модуль 2						
Тема 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА		2	2			12		2				14	
Тема 7. ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ		4				20						14	
Тема 8. ЗАХИСТ ПРАВ ЖІНОК. ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ. ЗАХИСТ ТРУДЯЩИХ-МІГРАНТІВ. ЗАХИСТ ІНВАЛІДІВ		8	2			40						10	
Модульна контрольна робота			2										
Разом за ЗМ 2		14	6			72						38	
Усього годин		26	10			144						76	

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. ПРАВА ЛЮДИНИ: РЕТРОСПЕКТИВА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, генезис та значимість прав людини. 2. Теорія поколінь прав людини і громадянина. 3. Права людини як основа сучасного праворозуміння. 4. Становлення прав людини в незалежній Україні. 	14

	<p>Тема 2. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ: СУТНІСТЬ, ПОХОДЖЕННЯ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНА ЦІННІСТЬ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та риси міжнародних стандартів прав і свобод людини. 2. Джерела закріплення міжнародних стандартів прав і свобод людини. 3. Видова класифікація та характеристика міжнародних стандартів прав і свобод людини 	15
	<p>Тема 3. МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація міжнародних стандартів з прав людини та її гарантії. 2. Поняття міжнародних механізмів захисту прав людини. 3. Класифікація та загальна характеристика міжнародних механізмів забезпечення та захисту прав людини. 	14
	<p>Тема 4. УНІВЕРСАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. 2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Статут ООН. 3. Рада ООН з прав людини. 4. Верховний Комісар ООН з прав людини. Комітет із прав людини. Комітет із економічних, соціальних та культурних прав. Комітет із ліквідації дискримінації щодо жінок. Комітет із прав дитини. Комітет проти катувань. Комітет із ліквідації расової дискримінації. Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). 5. Міжнародний кримінальний суд. Історія формування Міжнародного кримінального суду. Повноваження міжнародного кримінального суду. Виконання рішень Міжнародного кримінального суду 	14
	<p>Тема 5. РЕГІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Африканська система захисту прав людини. 2. Міжамериканська система захисту прав людини. 3. Міжарабська система захисту прав людини 4. Поняття і зміст Європейської системи захисту прав людини. 5. Історія формування Європейської системи захисту прав людини. 6. Європейська конвенція захисту прав людини і основоположних свобод. 	15
	<p>Тема 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод як конвенційна підстава формування дієвого інституційного механізму захисту прав людини – Європейського Суду з прав людини. 2. Порядок формування, структура, функції та компетенція Європейського суду з прав людини. 3. Тлумачення Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Європейським судом з прав 	12

	людини.	
	<p align="center">Тема 7. ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ</p> <p>1. Звернення до Європейського суду з прав людини. 2. Умови прийнятності скарги 3. Порядок виконання рішень Європейського суду з прав людини</p>	20
	<p align="center">Тема 8. ЗАХИСТ ПРАВ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ ПРАВ ЛЮДИНИ</p> <p>1. Захист прав жінок 2. Захист прав дитини 3. Захист трудящих-мігрантів 4. Захист інвалідів</p>	40
	Разом	144

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю. Формами поточного контролю є: усне, письмове опитування, тестування, розв'язування ситуаційних задач, практичні роботи, контрольні роботи.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Засоби оцінювання. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	Добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)					Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5		
15б.	15б.	15б.	15б.	15б.		

7. Рекомендована література

Основна:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) : навч.-посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.]; за заг. ред. І.В.Яковюка Харків : Право, 2019. 124с.
2. Колодій, А. М. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні : підручник / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. К. : Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. 350 с.
3. Лукашук І.І. Международное право. Общая часть : учеб. для студентов юрид. фак. и вузов / И.И. Лукашук. Москва : Волтерс Клувер, 2008.- С. 33-38.
4. Мальський М. З. , Мацях М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. 2-е вид., перероблене і доп. К.: Кобза, 2003. 528с.
5. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т./ [В.В.Мицик, М.В.Буроменський, М.М.Гнатівський та ін.] ; за заг.ред. В.В.Мицика.- Харків : Право, 2019. 624 с.
6. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М.В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 336с. Міжнародна право прав людини. С. 186 –208.
7. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. Київ: Либідь, 2010. 816с. Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод С. 196-258.
8. Міжнародне право: підручник / Ліпкан В.А., Антипенко В.Ф., Акулов С.О. та ін./ заг.ред. В.А.Ліпкана. Київ: КНТ, 2015. 759 с.
9. Міжнародне публічне право: підручник / В.М. Репецький, В.М. Лисик, М.М. Микієвич та ін.; за ред. В.М. Репецького. 2-ге вид., стер. Київ: Знання, 2012. 437с.

Додаткові :

1. Альчук, М. Права людини: філософсько-правовий дискурс. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2014. Вип. 4. С. 7-14.
2. Анцупова, Т. Забезпечення послідовності прецедентного права Європейського суду з прав людини: роль Великої палати. Право України. 2013. № 10. С. 162-170.
3. Базов О. Реалізація права на свободу вираження поглядів та свободу мирних зібрань у контексті юрисдикції Європейського суду з прав людини. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2016. № 1. С. 26-31.
4. Битяк, Ю. Права і свободи людини в умовах глобалізації. Філософія права і загальна теорія права. 2013. № 2. С. 80-93.
5. Буткевич В. Європейська конвенція з прав людини і основних свобод: генеза намірів і права. Право України. 2010. № 10 : Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 60-88.
6. Волкова, Л. Обмеження в реалізації права на мирні зібрання відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2015. № 3-4. С. 59-67.
7. Горобець, Н. Г. Огляд стану виконання рішень Європейського суду з прав людини в контексті захисту права власності. Часопис Київського університету права. 2015. № 1. С. 293-299.
8. Горобець, Н. Г. Поняття та сутність права власності в контексті Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини. Часопис Київського університету права. 2014. № 4. С. 307-312.
9. Дамірлі, М. Європейська конвенція з прав людини як ключовий елемент системи права Ради Європи. Право України. 2010. № 10: Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 98-104.

10. Ільченко, І. Звернення до Європейського Суду з прав людини як спосіб захисту права власності. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 14-18.

11. Климович, О. Право прав людини як *jus cogens* сучасного міжнародного права. Право України. 2008. № 1. С. 30-34.

Інтернет-ресурси:

1. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015/print1389988659002889 (дата звернення: 22.02.2021 р.).

2. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 04.11.1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print1389988659002889 (дата звернення: 22.02.2021 р.).

3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 19.10.1973р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 22.02.2021 р.).

4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 19.10.1973р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 22.02.2021 р.).